

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ile
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
ARASINDA
SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ
ve
CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI
ADLİ YARDIM SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti, suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adli yardımla ilgili sorunların çözümlenmesinin, iki devlet arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağını göz önünde bulundurarak,

Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Sözleşmesi imzalamaya karar vermişler ve bu amaçla,

Türkiye Cumhuriyeti adına

Cevdet MENTEŞ

Adalet Bakanı

Suriye Arap Cumhuriyeti adına

Halit El-MALKİ

Adalet Bakanı

Tam yetkili temsilciler olarak tayin edilmişler ve bu temsilciler de usulüne uygun olarak hazırlanmış olduğu saptanan yetki belgelerini teati ettikten sonra, aşağıdaki hükümler üzerinde görüş birliğine varmışlardır :

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ile SURIYE ARAP CUMHURİYETİ

ARASINDA

SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ

ve

CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI

ADLİ YARDIM SÖZLEŞMESİ

BÖLÜM I

SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ

KESİM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Geri Verme Yükümlülüğü

Sözleşen Taraflardan her biri, İstenilen Taraf ülkesinde bulunup da İsteyen Taraf adli mercilerince bir suçtan ötürü hakkında soruşturma açılmış olan veya kovuşturma yapılan veya mahkum edilmiş olup verilen cezanın yerine getirilmesi için aranan kişileri, işbu Sözleşmede öngörülen hüküm ve koşullara göre, diğer Sözleşen Tarafa teslim etmeyi karşılıklı olarak üstlenir.

Madde 2

Geri Vermeyi Gerektiren Fiiller

1. Aşağıdaki haller, suçların geri verilmesini gerektirir :

a) Her iki Sözleşen Taraf yasalarınca asgari haddi 6 aydan az olmamak şartıyla azami haddi en az 1 yıl süre ile hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır bir cezayı gerektiren fiiller;

b) Bu fıkranın (a) bendinde öngörülen fiillerden ötürü, İsteyen Taraf adli makamlarınca verilmiş en az 6 ay süreli hürriyeti bağlayıcı bir cezaya ilişkin mahkumiyet kararları :

c) Bu fıkranın (e) bendinde öngörülen fiillerden ötürü çekilecek ceza süresi en az 6 ay kadar kalmış olan bir hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkumiyet kararları.

2. Geri verme istemi, İsteyen Taraf ve İstenilen Taraf yasalarınca her ikisi bakımından da hürriyeti bağlayan bir cezayı gerektiren, ancak bir kısmı ceza süresinin azami haddine ilişkin koşulu karşılamayan birbirinden ayrı çeşitli fiillerle ilgili olduğu takdirde, İstenilen Taraf, bu sonucu fiillerden ötürü de geri vermeyi kabul etmek yetkisine sahip olacaktır.

Madde 3
Geri Vermenin Reddi Halleri

1. Geri verme aşağıdaki hallerde kabul edilmeyecektir.

a) Geri verme istemine konu olan suç, siyasi bir suç veya böyle bir suçla murtabit bir suç sayılırsa;

Bununla birlikte aşağıdaki fiiller siyasi suç sayılmaz.

i) Devlet Başkanlarına veya aileleri üyelerine karşı işlenmiş suçlar;

ii) Uluslar arası çok yanlı Sözleşmeler uyarınca kovuşturma yükümlülüğü bulunan suçlar.

b) Geri vermek istemine konu olan suç, adi suç niteliğinde olmayan münhasıran askeri bir suçsa;

c) Geri verilmesi istenen kişi ,istenilen Taraf uyruğu ise;

d) Geri verilmesi istenen kişi, verme istemine neden olan aynı fiil veya fiillerden ötürü istenilen Tarafa yargılanarak hakkında kesin hüküm verilmişse;

e) Gerek İsteyen Taraf, gerekse İstenilen Taraf yalarına göre, geri verme isteminin alındığı tarihte dava ve ceza zaman aşımına uğramışsa;

f) Geri verme isteminin konusu olan suç, tamamen veya kısmen, İstenilen Tarafın ülkesinde veya kaza yetkisine tabi bir yerde işlenmişse.

i) Bu kesin hükümlerle beraatine karar verilmişse;

ii) Hükmedilen hürriyeti bağlayıcı ceza veya diğer önlemler tamamen çekilmiş veya tümü ya da yerine getirilmemiş kısmı itibariyle bir kişisel veya genel af konusu olmuşsa; veya

iii) Suçu işleyen kişinin suçluluğu mahkeme kararı ile saptanmakla birlikte hakkında bir ceza yaptırımına hükmedilmişse.

Madde 4
Yabancı Ülkelerde İşlenmiş Suçlar

Geri verme istemine konu olan suç, İsteyen Taraf ülkesi dışında işlenmiş olduğu takdirde, geri verme ancak İstenilen Taraf mevzuatının kendi ülkesi dışında işlenmiş aynı türden bir suçun

kovuşturulmasına olanak vermemesi veya isteme konu olan suçtan ötürü geri vermeyi kabul etmemesi halinde reddolunabilecektir.

Madde 5

Gerı Verılmeyen Uyrukların Kovuşturulması

İstenilen Taraf, kendi uyrugunu geri vermediği takdirde, İsteyen Tarafın istemi üzerine, konuyu, gerekli görülecek adli kovuşturma işlemlerinin yapılabilmesi için yetkili makamlarına iletme zorunda olacaktır. Bunun için, suçla ilgili dosya, bilgi ve eşyalar, işbu Sözleşmenin 7 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen yoldan, karşı tarafa meccanen ulaşılacaktır.

İsteyen Tarafa, isteminin sonucunda yapılan işlemlerden bilgi verilecektir.

Madde 6

Belirleme Yetkisi

Fiillerin 3 üncü maddede öngörülen haller nedeniyle geri vermenin reddedilmesini gerektiren niteliğini belirlemek hakkı, münhasıran İstenilen Tarafa ait olacaktır.

Madde 7

İletişim Yolları ve Dili

1) Geri verme istemi, diplomatik yol kullanılarak yazılı biçimde yapılacaktır

2) Geri verme istemi, İsteyen Taraf dilinde düzenlenecektir. Bununla birlikte geri verme istemi ve eki belgelere, İstenilen Taraf dilinde yapılmış aslına uygun onaylı çevirileri eklenecektir.

KESİM II

GERİ VERME İSTEMLERİ

Madde 8

Gerekli Belgeler

1) Geri verme istemi, işbu Sözleşmeye ekli 1 numaralı örneği uygun olarak İsteyen Taraf adli makamınca doldurulacak bir formüllerle yapılacaktır.

2) Geri verme istem formülleri, asgari řu belge ve bilgileri içerecektir :

a) Soruşturma veya kovuşturma evresinde :

- İstemde bulunan makamın tam adı,
- İstemde bulunulan makamın tam adı,
- Geri verme istemi,
- İsteyen Taraf yasa gereklere uygun şekilde çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya aynı güçte başka bir adli belge
- İşlenen suçun tarih, yer ve özelliklerini belirten özet açıklama,
- Sanığın kimliğini gösteren nüfus kayıt örneği,
- Sanığın tanımını içeren belge ve mümkün olduğu takdirde, fotoğrafı ile parmak izi fişi,
- İşlenen suçta uygulanabilecek yasa hükümleri metinleri,
- Mümkün olduğu takdirde, soruşturma ile görevli savcı veya sorgu yargıcı tarafından düzenlenmiş onaylı tutanaklar.

b) Henüz kesinleşmemiş bir mahkumiyet kararı bulunması halinde :

- İstemde bulunan makamın tam adı,
- İstemde bulunulan makamın tam adı,
- Geri verme istemi,
- Sanık hakkında çıkarılan tutuklama müzekkeresi veya aynı güçte başka bir adli belge,,
- Mahkumiyet kararı,
- Suçlunun kimliğini gösteren nüfus kayıt örneği,
- Suçlunun tanımını içeren belge ve mümkün olduğu takdirde fotoğrafı ile parmak izi fişi,
- İşlenen suçta uygulanmış olan yasa hükümleri metinleri,

- Mümkün olduğu takdirde, suç ile ilgili olarak yargıç tarafından onaylanmış tutanaklar,

c) Kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı bulunması halinde,

- İstemde bulunan makamın tam adı,

- İstemde bulunulan makamın tam adı,

- Geri verme istemi,

- Hükümlü hakkında çıkarılmış tutuklama müzekkeresi veya aynı kapsamda başka bir adli belge,

-Mahkumiyet kararının kesinleşmiş olduğu belirtilen aslına uygun onaylı rneği,

-Hükümlünün kimliğini gösteren nüfus kayıt rneği,

- Hükümlünün tanımını içeren bir belge ve mümkün olduğu takdirde fotoğrafı ile parmak izi fişı,

- İşlenen suça uygulanmış olan yasa hükümlerinin metinleri.

3. İade talebi, bu maddede belirtilen bütün belgeleri ve bilgileri ihtiva etmesi koşuluyla, sırf bu maddenin 1 nci paragrafında öngörülen formllerin eklenmiş olması nedeniyle reddedilemez.

Madde 9

Tamamlayıcı Bilgiler

İstenilen Taraf, bir önceki madde gereğince sağlanan bilgiler yetersiz olduğu takdirde, tamamlayıcı bilgi isteminde bulunabilir. Diğer taraf, bu takdirde, en geç bir aylık süre içinde isteme uymak zorundadır. İsteyen tarafın gerekçeli istemi üzerine, bu süre bir defaya mahsus olmak üzere bir ay daha uzatılacaktır.

Madde 10

Alınacak nlemler

Sözleşen Taraflar, geri verme isteminin ve eki belgelerin alınmasından sonra, istenen kişinin aranması da dahil olmak üzere gerekli her türlü önlemleri almayı ve geri verme istemleri tamamlanıncaya kadar istenen kişiyi tutukluluk altında bulundurmayı üstlenirler.

Madde 11

Geçici Tutuklama

1. Sözleşen Taraflar, ivedi olan hallerde geri verme istemi dosyasının gönderilmesinden önce, istenen kişinin geçici tutuklanmasını isteyebilirler.

Geçici tutuklama isteminde, tutuklama müzekkeresinin veya aynı tesiri haiz herhangi bir adli belgenin veya aranan kişi hakkında bir mahkumiyet kararının bulunduğu belirtilerek işlenen suçun niteliği, tarihi ve yeri ile istenen kişinin kimliğine ilişkin eldeki tüm veriler gösterilecektir.

2. Bu istem, İstenilen Taraf makamlarına, ya diplomatik yoldan, ya da doğrudan doğruya posta veya telgrafla veya INTERPOL aracılığıyla veyahut yazıya çevrilebilecek başka her biçimde ya da İstenilen Taraf yetkili makamlarınca uygun bulunan diğer herhangi bir araçla iletilebilir.

3. İstenilen Taraf, geçici tutuklamaya ilişkin gerekli işlemleri yapacak ve İsteyen Tarafa en seri yoldan tutuklama tarihinden itibaren 30 günlük süre içinde geri verme belgeleri ulaştırılmadığı takdirde tutuklanan kişinin serbest bırakılacağını belirterek alınan sonuçlardan bilgi verecektir.

Bununla beraber, gerektiği takdirde ve İsteyen Tarafın talebi üzerine geçici tutuklama süresi 20 günü geçmek üzere makul bir süre uzatılabilir.

4. Geri verme istem dosyası öngörülen süre içinde verildiği takdirde, geçici tutuklama hali, İstenilen Taraf yetkili makamlarınca geri verme konusunda bir karar alınıncaya kadar sürdürülecektir. Söz konusu tutuklama, istenen kişinin teslimi işleminin yapılacağı ana değin devam edecektir.

5. Aranan kimsenin serbest bırakılması, geri verme istem dosyasının öngörülen sürelerin bitiminden sonra ulaşması halinde istenen kişinin yeniden tutuklanmasına veya geri verilmesine engel teşkil etmez.

KESİM III KARARLAR

Madde 12

Geri Verme Kararı ve Geri Verilecek Kişinin Teslimi

1. İstenilen Taraf, geri verme istemi konusundaki kararını İsteyen Tarafa gecikmeksizin bildirecektir. İstem tamamen veya kısmen reddedilmesinin gerekçeleri belirtilecektir.

2. Geri verme kabul edildiği takdirde, teslim işlemi iki ülkenin ortak sınır kapılarından birinde yapılacaktır. Taraf, teslimin yapılacağı sınır kapısı ile teslim tarihini belirleyecek ve bunda İsteyen Tarafa bilgi verecektir. İsteyen Tarafın rıza göstermesi hali dışında, bildirim tarihi ile geri verilecek kişinin teslim tarihi arasındaki süre en az 20 gün olmalıdır.

3. İstene kişi, belirlenen tarih ve yerde isteyen tarafça teslim alınmadığı takdirde, belirlenen tarihi izleyen iki gün içinde isteyen Taraf bir erteleme isteminde bulunmadıkça serbest bırakılacaktır. Bu erteleme 15 günden dana uzun bir süre için yapılamaz.

4. İsteyen Taraf, bu şekilde serbest bırakılmış bir kimsenin aynı suçtan ötürü geri verilmesini yeniden istediği takdirde, İstenilen Taraf geri vermeyi reddedebilir.

5. Geri verilen kimsenin, firar ederek İstenilen Taraf ülkesine dönmesi halinde, bu kimse, işbu Sözleşme'nin 8 inci maddesinde belirtilen belgelerin tekrar gönderilmesi gerekmeksizin aynı fiil veya fiiller nedeniyle yeni bir geri verme istemine konu olabilecektir.

Madde 13

Teslimin Ertelenmesi veya Şartlı Teslim

1. İstenilen Devlet ülkesinde, geri verilmesi istenen kimse hakkında geri verme istemine konu olan suçtan başka bir suç nedeniyle kovuşturma yürütülmekte veya verilmiş bir mahkumiyet kararı bulunmakta ise, İstenilen Taraf, geri verme istemi konusunda alacağı karardan sonra, bu kimsenin teslimini, yapılan kovuşturmanın sonuçlanmasına veya cezanın çekilmesine, affına, ya da kaldırılmasına kadar erteleyebilir.

2. Teslimin ertelenmesini, İsteyen Devlet'te, davanın zamanaşımına uğramasına neden olabilecek veya ceza usulünün yürütülmesini ciddi biçimde engelleyebilecekse veya özel koşullar gerektirdiği takdirde, İstenilen Taraf, gerekçeli istem üzerine, geri verilmesi istenen kimseyi, soruşturma işlemlerinin yapılabilmesi veya olası bir mahkumiyet kararının alınabilmesi için, geçici olarak teslim edebilir.

Şartlı teslim edilen kimse, İsteyen Devlet ülkesinde tutukluluk altında bulundurulacak ve teslim tarihinden başlayarak en geç üç aylık süre içinde İstenilen Tarafa geri gönderilecektir.

Madde 14

İstemlerin Taaddüdü

1. Birçok Devlet tarafından aynı fiilden veya değişik fiillerden dolayı aynı esnada geri verme isteminde bulunduğu takdirde, İstenilen Taraf, tüm koşulları ve özellikle istenen kişinin uyrukluğunu, suçun işlendiği yeri ve ağırlık derecesini ve geri verme istemlerinin sırasıyla tarihlerini göz önünde tutarak, serbestçe karar verir.

2. Yukarıdaki fıkrada öngörülen durumda, İstenilen Taraf, geri vermeyi kabul ederken, İsteyen Tarafa aynı esnada geri verme isteminde bulunmuş olan bir Üçüncü Devlete istenen kimseyi sonradan teslim etmek yetkisini tanıyabilir.

Madde 15

Eşyaların Teslimi

1. İsteyen Tarafın istemi üzerine, İstenilen Taraf, kendi mevzuatının elverdiği ölçüde, aşağıdaki eşya ve değerlere elkoyup bunları teslim edecektir :

a) Suçun işlenmesinde kullanılmış olan veya kanıt olarak gerekli olabilecek eşya ve değerler.

b) Suç sonucu elde edilmiş olup da tutuklandığı sırada geri verilmesi istenen kimsenin zilyetliğinde bulunan veya sonradan ortaya çıkarılan eşya ve değerler; veya

c) Suç sonucu elde edilmiş eşya karşılığında sağlanmış eşya ve değerler.

Söz konusu eşya ve değerler, İsteyen Tarafa, geri verilecek kimse ile birlikte veya bu mümkün olmadığı takdirde daha sonra teslim edilecektir.

2. Geri verme istemi kabul edilmiş olmakla birlikte, istenen kimsenin ölümü veya firarı nedeniyle yerine getirilememesi halinde de işbu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen eşya ve değerleri teslim edilecektir.

3. Eşya ve değerlerin teslimi önemli giderleri gerektirdiği takdirde, bu giderler İsteyen Tarafça karşılanacaktır.

4. İstenilen Taraf, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen eşya ve değerlerin teslimini, görülmekte olan dava ile ilgili işlemler için geçici olarak erteleyebilir veya bu eşya ve değerleri geri gönderilmek kaydıyla teslim edebilir.

5. Ancak, İstenilen Tarafın veya İstenilen Taraf ülkesinde bulunan üçüncü kişilerin bu eşya ve değerler üzerinde kazanmış olabilecekleri hakları saklıdır. Bu hakların var olduğu hallerde, söz konusu eşya ve değerler, işlemler sona erdiğinde, İstenilen Tarafa mümkün olan en kısa sürede ve meccanen geri gönderilecektir.

KESİM IV

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 16

Hususilik kuralı

1. İşbu Sözleşme'ye uygun olarak geri verilmiş olan kimse, tesliminden önceki ve geri verme konusu suçtan başka bir suç veya mahkumiyetten ötürü hiçbir biçimde kovuşturulamaz, tutuklanamaz veya kişisel hürriyeti başka herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulamaz veya bir üçüncü Devlet'e yeniden geri verme konusu olamaz.

2. Yukarıdaki fıkrada öngörülen bağışıklık, aşağıdaki hallerde uygulanamaz:

a) İstenilen Tarafın bu konuda açık rızası varsa;

b) Geri verilen kimse, İsteyen Taraf ülkesini, kesin olarak serbest bırakıldığı tarihi izleyen 45 gün içinde terk etmek fırsatına sahip olduğu halde terk etmezse veya terk ettikten sonra kendi isteği ile tekrar bu ülkeye dönmüşse. Söz konusu süreden serbest bırakılan kimsenin kendi isteği dışındaki nedenlerle bu Devlet ülkesini terkedemediği süre hariçtir.

3. Tesliminden önceki ve geri verme konusu suçtan başka bir suçtan ötürü kovuşturma yapılması veya bir cezanın yerine getirilmesi amacıyla İstenilen Tarafın rızası istenildiğinde, İsteyen Taraf, işbu Sözleşme'nin 8 inci maddesinde öngörülen geri verme istem formüllerini İstenilen Tarafa iletmek zorundadır. İsteyen Tarafı, bu formüllere, geri verilmiş olan kimsenin beyanının belgeleyen ortak imzalı bir tutanağı ekleyecektir. Bu tutanakta, geri verilen kimse, hakkında yeni bir kovuşturmanın açılacağı ve İstenilen Tarafa bununla ilgili olarak savunmasını göndermek hakkında sahip olduğu konusunda kendisine gerekli bildirimde bulunulduğunu doğrulayacaktır.

4. Suç konusu fiilin niteliği dava sırasında değiştiği takdirde, geri verilmiş olan kimse, ancak, yeni niteliklerine göre suçu temel unsurları geri vermeye elverişli olduğu ölçüde, kovuşturulabilecek veya yargılanacaktır.

Madde 17

Sonuçların Bildirilmesi

1. İsteyen Taraf, geri verilmiş olan kimse hakkında açılan cezai kovuşturmanın sonuçlarından İstenilen Tarafa bilgi verecektir.

2. Mahkûmiyet halinde, kesin hüküm niteliğindeki mahkumiyet kararının onaylı bir örneği İstenilen Tarafa iletilecektir.

Madde 18

Üçüncü Bir Devlete Yeniden Geri Verme

16 ncı maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen durum dışında, İsteyen Tarafa geri verilmiş olan ve tesliminden önceki suçlardan ötürü üçüncü bir Devlet tarafından aranan kimsenin, İsteyen Tarafça bir üçüncü Devlet'e yeniden geri verilebilmesi için, İstenilen Tarafın rızası gerekli olacaktır. İstenilen Taraf 8 inci maddede öngörülen belgelerin teminini talep edebilir.

Madde 19

Transit

1. Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Tarafın istemi üzerine, üçüncü bir Devlet'çe bu Tarafa teslim edilmiş olan kimsenin ülkesi üzerinden transit geçişine izin verebilir. Söz konusu istemin, dayanağı olarak, suçun işbu Sözleşme'ye göre geri vermeyi gerektirecek nitelikte olduğunu gösteren belgeler eklenecektir. Bununla birlikte 2 nci maddenin ceza süresine ilişkin hükümlerine bakılmaz.

2. İstenilen Taraf, kendisine en uygun gelen ulaştırma araçlarıyla ve usullere göre transit geçişin yapılmasına izin verir.

3. İstenilen Taraf, kendi uyruklarının ve ülkesinde haklarında kovuşturma yapılan veya cezalarını çekmeleri gereken kimselerin transit geçişlerine izin vermek zorunda değildir.

Madde 20

Geri Verme Giderleri

1. Geri verilen kimsenin teslimi anına kadar geri vermenin gerektirdiği giderler İstenilen Tarafça, tesliminden sonraki giderler ise İsteyen Tarafça karşılanacaktır.

2. Transit geçişin gerektirdiği giderler İsteyen Tarafça karşılanacaktır.

BÖLÜM II

CEZA İŞLERİNDE ADLİ YARDIMLAŞMA

KESİM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 21

Adli Yardımlaşma Yükümlülüğü

İşbu Sözleşme hükümlerine göre, Sözleşen Taraflar, yardımlaşma isteminde bulunduğu sırada İsteyen Tarafın kendi mevzuatı uyarınca, ceza işlerinde ve özellikle cezalandırılması adli makamlarınca yetkisi içinde olan suçlar konusunda mümkün olan en geniş ölçüde karşılıklı olarak adli yardımda bulunmayı üstlenirler.

Madde 22

Yardımlaşmanın Kapsamı

Ceza işlerinde adli yardımlaşma:

a) Soruşturma işlemlerinin tamamlanması ve özellikle sanıkların sorgusunun yapılması, tanıkların, bilirkişilerin ve zarara uğramış tarafların dinlenmesi amacıyla istinabelerin yerine getirilmesini,

b) Suç kanıtlarının, dosyaların veya belgelerin iletilmesi ve eşyanın incelenmesi, aranması veya elkonulması gibi diğer istinabelerin yerine getirilmesini;

c) Her türlü adli belgelerin, özellikle celpnamelerin tebliğini,

d) Ceza işleri ile ilgili adli sicillerin, mahkumiyet kararlarının ve bilgilerin alım – verimini; kapsayacaktır.

Madde 23
Yardımlaşmanın Reddi Halleri

Adli yardımlaşma istemi, İstenilen Taraf yetkili makamlarınca aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir.

a) İstem, İstenilen Tarafça siyasi nitelikte sayılan suçlara veya bunlarla bağlantılı suçlara ilişkin ise; Bununla birlikte, aşağıdaki fiiller siyasi suç sayılmaz :

i) Devlet Başkanlarına veya aileleri üyelerine karşı işlenmiş suçlar,

ii) Çok yanlı uluslar arası anlaşmalar uyarınca kovuşturma yükümlülüğü bulunan suçlar.

b) İstem, umumi ceza hukukuna göre suç oluşturmayan münhasıran askeri suçlara ilişkin ise;

c) İstenilen Taraf, adli yardımlaşma isteminin yerine getirilmesinin ülkesinin egemenlik, güvenlik, kamu düzeni veya diğer öz çıkarlarına hanel getirecek nitelikte görüyorsa.

Madde 24
İstemlerin Yerine Getirilmemesi

1. İstenilen Taraf, adli yardımlaşma istemini yerine getiremediği takdirde, istemin yerine getirilemeyişi nedenlerini de belirterek bundan İsteyen Tarafa gecikmeksizin bilgi verecektir.

2. Adli yardımlaşma istemini alan makam, istemi yerine getirmek konusunda yetkisizse, bu istemi, ülkesinin yetkili makamına kendiliğinden gecikmeksizin ulaştıracaktır.

Madde 25
Yazışma Yolları

1. Ceza alanında adli yardımlaşma istemleri, İsteyen Tarafın Adalet Bakanlığınca doğrudan doğruya İstenilen Tarafın Adalet Bakanlığına gönderilecek ve aynı yoldan geri iletilecektir.

2. Bununla birlikte, Sözleşen Taraflar, gerektiğinde, diplomatik yolu kullanabilirler.

Madde 26
İstem ve Belgelerde Kullanılacak Dil

Ceza işlerinde adli yardımlaşma istemleri, İsteyen Tarafın dilinde düzenlenecektir.

Bununla birlikte, bu istemlere ve eki belgelere İstenilen Tarafın dilinde yapılmış onaylı ve aslına uygun çevirileri eklenecektir.

KESİM II

İSTİNABELER

Madde 27

Yardımlaşma İstemi

- 1.** Sözleşen Taraflardan her biri, İstenilen Tarafın yetkili makamlarına, sanıkların sorgusunun yapılması, tanıkların, bilirkişilerin ve zarara uğrayan tarafların dinlenmesi veya suç kanıtlarının, dosyaların veya belgelerin ulaştırılması gibi adli işlemlerin yapılması amacıyla istinabeler gönderilebilecektir.
- 2.** İsteyen Taraf, tanıkların veya bilirkişilerin yeminli olarak ifadelerinin alınmasını istediği takdirde, bu konuda açıkça istemde bulunulacak ve İstenilen Taraf, kendi ülkesinin yasaları buna engel değilse istemi yerine getirecektir.
- 3.** İsteyen Taraf, kendi ülkesinde yürütülen ceza, soruşturma ve kovuşturmaları ile ilgili eşyaların aranmasını veya zaptolunmasını dahi isteyebilir.

Madde 28

İstinabenin İçeriği ve Biçimi

- 1.** İstinabeye ilişkin belgeler, İstenilen Tarafa, bu Sözleşme'deki Ek II'ye uygun olarak İsteyen Taraf adli makamınca, gereğince doldurulmuş bir formüllerle iletilecektir.
- 2.** İstinabe formülleri en azından aşağıdaki belge ve bilgileri içerecektir.
 - a)** İstemde bulunan makamın tam adı;
 - b)** Kendisinden istemde bulunan makamın tam adı;
 - c)** İstinabenin yerine getirilmesi istemi;
 - d)** Ceza kovuşturmasının konusu ve niteliği;
 - e)** Ceza kovuşturmasına konu olan kişinin kimliği, adresi ve uyrukluğu;

f) Sorgusunun yapılması veya dinlenmesi istenilen kişinin kimliği, adresi ve uyrukluğu;

g) Suçlamaya ilişkin bilgiler ve olayların kısa bir özeti;

h) Davayla ilgili olaylar ve İstenilen Tarafa verilen görev konusunda yararlı diğer bütün açıklamalar.

3. Bu maddelerde belirtilen bütün belge ve bilgileri içermek kaydıyla istinabelerin yerine getirilmesi sırf bu maddenin 1. fıkrasında öngörölen formöllerin eklenmiş olması gerekçesi ile reddedilemeyecektir.

Madde 29

İstinabelerin Yerine Getirilmesi

1. Adli işlemlerin yapılması veya suç kanıtlarının, dosyaların veya belgelerin iletilmesi konusunda İsteyen Tarafça gönderilen ceza işlerine ilişkin istinabelerin, İstenilen Tarafça kendi mevzuatının öngördüğü usullere uygun olarak yerine getirilmesi sağlanacaktır.

2. İstenilen Taraf, istenen dosya ve belgelerin asıllarını veya onaylı aslına uygun örneklerini diğer tarafa tevdi edecektir.

3. İstenilen Taraf, rıza gösterdiği takdirde, istemde bulunan adli makamların temsilcileri ile ilgili kişiler veya temsilcileri, istinabenin yerine getirilmesinde gözlemci sıfatıyla hazır bulunabilirler. Bu amaçla İsteyen Tarafın açık istemi üzerine, İstenilen Taraf istinabenin yerine getirileceği tarih ve yeri, İsteyen Tarafa önceden bildirecektir.

Madde 30

Eşyanın Aranması ve Eşyaya Elkonulması

Eşyanın aranmasına veya eşyaya elkonulmasına ilişkin istinabelerde yer alan istemlerin, İstenilen Tarafın mevzuatı ile bağdaşır nitelikte olması gerekir ve bu istinabeler anılan Tarafın mevzuatına uygun olarak yerine getirilir.

Madde 31

Eşyanın, Dosyaların ve Belgelerin Teslimi

1. Bir istinabenin yerine getirilmesi suretiyle iletilecek eşya ile dosyaların ve belgelerin asılları, İstenilen Taraf bundan açıkça vazgeçmemiş olduğu takdirde, İsteyen Tarafça mümkün olan en kısa sürede öteki Tarafa geri gönderilecektir.

2. Bununla birlikte, İstenilen Tarafın veya ülkesi üzerinde bulunan üçüncü kişilerin bu eşya ve değerler üzerinde kazanmış olabilecekleri haklar saklıdır. Bu tür hakların varlığı halinde eşya ve değerler, adli işlemler sona erdiğinde mümkün olan en kısa sürede ve meccacen İstenilen Tarafa geri verilecektir.

3. İsteyen Tarafın yetkili makamları, teslim alınan eşyanın ülkesinde bulunan kişilere ait olması halinde, kendi mevzuatına uygun olarak tasarrufta bulunmak amacıyla bu eşyayı alıkoymayabileceklerdir.

4. İstenilen Taraf, gönderilmesi istenen eşya, dosya veya belgeler, yürütülmekte olan ecza davası ile ilgili olarak kendisi için gerekli olduğu takdirde, bunların teslimini geciktirebilecektir.

KISIM III

TEBLİGAT

Madde 32

Tebliğat İstemi

1. İsteyen Tarafın yetkili makamları, İstenilen Taraf yetkili makamlarına bu Taraf ülkesinde yürürlükte olan yasalara ve usullere uygun olarak tebliğ edilmek üzere İsteyen Taraf adli makamlarınca düzenlenmiş olan her türlü usul belgelerini, adli kararları ve celplameleri gönderebileceklerdir.

2. Sözleşen Taraflardan her biri, diplomasi veya konsolosluk memurları aracılığıyla adli belgeleri kendi uyruklarına zor kullanmaksızın tebliğ ettirmek hakkını saklı tutar.

Madde 33

Tebliğat İsteminin İçeriği ve Biçimi

1. Tebliğat istemi, bu Sözleşmeye EK III'e uygun ve İsteyen Taraf adli makamlarınca tam olarak doldurulmuş bir formüllerle yapılacaktır.

2. Tebliğat istenen formülleri, en azından aşağıdaki belge ve bilgileri içerecektir:

a) İstemde bulunan makamın tam adı;

b) İstemde bulunulan makamın tam adı:

c) Tebliğatın yerine getirilmesi istemi;

d) Tebliğ belgeleri, adli kararlar veya celplameler;

e) Muhatabın kimliği ve adresi;

f) Muhatabın davadaki sıfatı;

g) Mahkeme önüne celbi istendiğinde tanığa veya bilirkişiye ödenecek yaklaşık tazminat ile yol ve ikamet giderleri;

h) Diğer tamamlayıcı bilgiler.

3. Tebligat istemi, işbu maddede belirtilen tüm belge ve bilgileri içermek kaydıyla, salt bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen formüllerin eklenmemiş olması gerekçesiyle reddedilemeyecektir.

Madde 34

İstemlerin Yerine Getirilmesi

1. İstenilen Taraf, tebliği amacıyla kendisine İsteyen Tarafça gönderilecek tebliğ belgeleri ve adli kararların muhatabına teslimi işlemini yapacaktır.

2. Tebligatın yapıldığı, İstenilen Taraf makamınca yürürlükteki kendi yasalarına ve usullerine uygun olarak düzenlenmiş ve muhatabı ile ilgili tebligatı yapmakla görevli memur tarafından tarih konularak imzalanmış bir tebellüğ mazbatası veya tebligatın yapılışı, biçim ve tarihini belirleyen bir belge ile kanıtlanacaktır.

İstenilen Taraf, tebellüğ mazbatasını tebligatın usulüne uygun biçimde yapıldığını belirten bir belge ekinde İsteyen Tarafa iletacaktır.

3. Tebliğ belgeleri veya adli kararlar, muhatabına tebliğ edilemediği takdirde İstenilen Taraf, bunun nedenini İsteyen Tarafa bildirecek ve tebliğ belgelerini ve adli evrakı da aynı zamanda geri gönderecektir.

Madde 35

Tanıkların ve Bilirkişilerin Celbi

1. İsteyen Taraf, bir tanığın veya bilirkişinin kendi adli makamları önüne şahsen çıkmasını özellikle gerekli gördüğü takdirde, celpnamenin tebliğine ilişkin isteminde bunu belirtecek, İstenilen Taraf da bu tanık veya bilirkişiyi ilgili mahkeme önüne çıkmaya çağıracaktır. İstenilen Taraf, tanığın veya bilirkişinin cevabını İsteyen Tarafa bildirecektir.

2. Tebliği istenmiş olan celpnameye uymayan bir tanık veya bilirkişi, bu celpnamede ceza uyarıları bulunsa bile, sonradan kendi isteğiyle İsteyen Taraf ülkesine gidip de orada usullere uygun olarak yeniden celp edilmedikçe, herhangi bir yaptırımla veya zorlayıcı önleme tabi tutulmayacaktır.

Madde 36

Tanıkların ve Bilirkişilerin Bağısıklığı

1. Uyrıkluğu ne olursa olsun, bir celpname ¼zerine İsteyen Taraf adli makamları ¼n¼ne ¼ıkacak olan bir tanık veya bilirkişi, İstenilen Taraf ¼lkesinden ayrıldığı tarihten ¼nceki fiiller veya mahk¼miyetlerinden ¼t¼r¼ İsteyen Taraf ¼lkesinde ne kovuşturulabilecek, ne tutuklanabilecek ne de bu kimsenin kişiisel ¼zg¼rl¼đ¼ başka herhangi bir bi¼imde kısıtlanabilecektir.

2. Bu maddede ¼ng¼r¼len bağışıklık, tanık, bilirkişi veya kovuşturulan kimse, İsteyen Taraf adli makamlarınca hazır bulunmasına artık gerek g¼r¼lmemesinden itibaren onbeş g¼n i¼inde İsteyen Taraf ¼lkesini terk etmek olanağına sahip olduğu halde terk etmediği veya terk edip de geri d¼nd¼đ¼ takdirde son bulacaktır.

Madde 37

Tutukluların Celbi

1. İsteyen Taraf¼a tanık sıfatı ile veya y¼zleřtirilmek amacı ile mahkeme ¼n¼ne şahsen ¼ıkması istenen her tutuklu kimse, İstenilen Taraf¼a belirtilen s¼re i¼inde geri g¼nderilmek ve uygulanabildiği ¼l¼de bu S¼zleřmenin 34 – 35 inci maddesi h¼k¼mleri saklı kalmak koşulu ile, dinleneceği İsteyen Taraf ¼lkesine ge¼ici olarak g¼nderilebilecektir.

G¼nderme istemi, aşağıdaki hallerde reddolunabilecektir :

a) Tutuklu, g¼nderilmeye razı olmazsa;

b) İstenen Taraf ¼lkesinde g¼r¼lmekte olan bir ceza davasında tutuklunun hazır bulunması zorunlu ise;

c) G¼nderilmesi, tutukluluk halini uzatabilecekse;

d) Bu kimsenin İsteyen Taraf ¼lkesine g¼nderilmesine engel olacak başka ¼nemli gerek¼eler varsa.

2. G¼nderilen kimsenin, İstenilen Taraf serbest bırakılması isteminde bulunmadık¼a, İsteyen Taraf ¼lkesinde tutukluluk altında bulundurulması gerekecektir.

3. Uyrıkluğu ne olursa olsun, kovuşturma konusu olan fiillerden ¼t¼r¼ İsteyen Taraf adli makamları ¼n¼ne celp edilen bir kimse, İstenilen Taraf ¼lkesinden ayrıldığı tarihten ¼ncesine ilişkin olup celpnamede s¼z konusu edilmeyen fiiller veya mahk¼miyetlerinden ¼t¼r¼, İsteyen Taraf ¼lkesinde ne kovuşturulabilecek, ne tutuklanabilecek, ne de kişiisel ¼zg¼rl¼đ¼ başka herhangi bir bi¼imde kısıtlanabilecektir.

Madde 38

Tazminat ile Yol ve İkâmet Giderleri

S¼zleřen iki Tarafın birinin ¼lkesinden ¼tekine yolculuk s¼z konusu olduğu takdirde İsteyen Taraf¼a tanık veya bilirkişiye ¼ denecek tazminat ile yol ve ikâmet giderleri, bu kimselerin ikâmet ettikleri yerden itibaren hesaplanacak ve tanık veya bilirkişinin dinleyeceği ¼lkede y¼r¼rl¼kte olan tarife ve cetvellerde ¼ng¼r¼len ¼l¼lere en azından eşiit miktarlarda verilecektir.

KESİM IV

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 39

Adli Sicil

Bir ceza işi için gerekli olup da İsteyen Taraf adli makamlarınca istenecek adli sicil örnekleri ile adli sicile ilişkin her türlü bilgiler, İstenilen Tarafça, benzer hallerde kendi adli makamlarının sağlayabilecekleri aynı ölçü içinde olmak üzere İsteyen Taraf'a iletilecektir.

Madde 40

Suç İhbarı

1. Sözleşen Taraflardan her biri, bu Taraf ülkesinde suç işleyip kendi ülkesine dönen öteki Taraf uyrukları hakkında kovuşturma yapılması için, diğer Tarafa ihbarda bulunabilir.

2. Bu amaçla ihbar konusu suçla ilgili belgelerden aslına uygun onaylı çeviriler, fotokopiler ile diğer bilgiler ücretsiz olarak iletilecektir.

3. İstenilen Taraf, suç ihbarı üzerine yapılan işlemi bildirecek ve gerekirse alınan kararın bir örneğini ileticektir.

Madde 41

Mahkûmiyet Kararlarının Değişimi

Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Tarafa, bu Taraf uyruklarını ilgilendiren adli sicile geçirilmiş ceza hükümleri ile daha sonraki önlemlere ilişkin bildirimleri her yılın sonunda diplomatik yoldan ileticektir.

Madde 42

Yardımlaşma Giderleri

38 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bu Sözleşme'nin II nci bölümü hükümlerine uygun olarak ceza işlerinde adli yardım istemlerinin yerine getirilmesi için, İstenilen Taraf makamlarınca yapılan giderler, İsteyen Tarafça geri ödenmeyecektir.

Madde 43

Formüllerin İyileştirilmesi

1. Sözleşen Taraflardan birinin adli makamları işbu Sözleşmenin uygulanması sırasında elde edilen deneyim ışığında, 8, 28 ve 33 üncü maddelerde öngörülen formüllerin değiştirilmesini isteyebileceklerdir.

2. Bu şekilde değiştirilen formüller, iki ülkenin yetkili makamlarının görüşbirliğini belirten mektupların diplomatik yollardan teati edilmesinden 3 ay sonra yürürlüğe gireceklerdir.

BÖLÜM III

SON HÜKÜMLER

Madde 44

Yürürlüğe Giriş

Sözleşen Taraflardan her biri işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi için kendi Anayasasınca gerekli görülen işlemler tamamlandığı zaman, durumu diğer Tarafa bildirecektir. Sözleşme, onay belgelerinin teatisinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 45

Geçerlilik Süresi ve Yürürlükten Kaldırma

Bu Sözleşme belirsiz bir süre için bağtlanmıştır. Sözleşen Taraflardan her biri, bu Sözleşme'ye her an yürürlükten kaldırabilecek ve yazılı olarak yapılan yürürlükten kaldırma bildirim, diğer Sözleşen Tarafça alınmasından 6 ay sonra geçerlilik kazanacaktır.

Bu hükümlerin tanıtı olmak üzere, iki Sözleşen Tarafın tam yetkili temsilcileri, İşbu Sözleşme'yi imzalamışlar ve altını mühürlemişlerdir.

Ankara şehrinde 15 Haziran 1981 günü Türkçe, Arapça ve Fransızca dillerinde üç nüsha olarak düzenlenmiştir. İhtilaf halinde yalnız Fransızca metin muteber olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti adına

Cevdet MENTEŞ

Suriye Arap Cumhuriyeti adına

Halit El MALKİ

GERİ VERME İSTEM FORMÜLLERİ

İstemde bulunan adli makam :

İsteyen Taraf yetkili adli makamı, bu istemle İstenilen Taraf yetkili makamlarından, kimliği aşağıda belirlenen kimsenin geri verilmesi konusunda gerekli işleme geçilmesini rica eder,

I.Geri Verme İsteminin Gerekçesi (1)

1. () Sanık hakkında adli soruşturma veya kovuşturma yapılmaktadır.
2. () Sanık mahkum edilmiştir,fakat hüküm henüz kesinleşmemiştir.
3. () Mahkumiyet hükmü kesinleşmiştir.

II. Hükümlü veya sanığın kimliği :

1. Soyadı :
2. Adları :
3. Doğum yeri :
4. Doğum tarihi :
5. Baba adı :
6. Ana adı :
7. Uyuşuğu :
8. Adresi :

III.Geri Verme Konusu Suç :

1. Suçun niteliği :
2. İşleniş tarihi :
3. İşleniş yeri :
4. Suçun işlendiği koşulları belirten açıklama :

IV.Uygulanacak Yasa Hükümleri :

(Geri verme istemine konu olan suça uygulanacak yasa hükümlerinin metin veya metinleri belirtilecek)

V.Tutuklama Müzekkeresi ve Gerektiğinde Elkoyma Kararının Metni :

VI.Tamamlayıcı Belgeler veya Bilgiler :

(Bu başlık altında belirtilen belgeler veya bilgiler mümkün olduğu takdirde İstenilen Tarafa verilecektir.)

- 1.Sanığın fotoğrafı :
- (Karşıya yapıştırılması)
- 2.Sanığın eşkali :
- 3.Parmak izi fişi :

(Bu formülere eklenmesi),

4. Nüfus kayıt örneği :

(Bu formülere eklenmesi),

VII.Hükmün Özeti :

(Yalnız mahkumiyet kararı kesinleşmiş olduğu takdirde buraya hükmün özeti yazılacaktır.)

VIII.Tutanaklar :

(Bu kısma mümkün olduğu takdirde soruşturmayı yürütmekle görevli savcı veya yargıç tarafından düzenlenmiş tutanakların belli başlı öğeleri yazılacaktır. Bu sayfa yetmezse yeni sayfalar eklenmesi.)

İSTİNABE

İstemde bulunan adli makam :

İstemde bulunan adli makam :

İsteyen Taraf yetkili makamları İstenilen Taraf yetkili makamlarından belli başlı özellikleri aşağıda kayıtlı ceza işine ilişkin istinabenin yerine getirilmesinin sağlanmasını rica ederler.

I.İstinabenin Niteliği : (1)

1. () Sanığın sorgusunun yapılması istenmektedir.
2. () Tanıkların dinlenmesi istenmektedir.
3. () Bilirkişilerin dinlenmesi istenmektedir.
4. () Eşyanın,dosyaların veya belgelerin teslimi istenmektedir.
5. () Eşyanın aranması veya haczi istenmektedir.

II.Ceza Kovuşturmasının Konusu :

1. Suçun niteliği :
2. İşleniş tarihi :
3. İşleniş yeri :

III.Sanığın Kimliği :

1. Soyadı ve adları :
2. Doğum yeri :
3. Doğum tarihi :
- 4 Baba adı :
5. Ana adı :
6. Uyuğu :

7. Adresi :

IV.Tanığın veya Bilirkişinin Kimliği :

1. Soyadı :

2. Adları :

3. Doğum yeri :

4. Doğum tarihi :

5. Baba adı :

6. Ana adı :

7. Uyrukluğu :

8. Adresi :

V. İddianameye İlişkin Bilgiler ve Olayların Özet Açıklaması :

VI.Davaya İlişkin Olaylar Hakkında Başka Her Türlü Yararlı Bilgiler :

TEBLİGAT

İstemde Bulunan Adli Makam :

İstemde Bulunan Adli Makam :

İsteyen Taraf yetkili makamları,İstenilen Taraf yetkili makamlarından aşağıda sayılan belgelerden bir nüshasının muhatabına teslimini ve bu istem konusunda yapılan işleri belirten belgenin bir nüshasının isteyen adli makama gönderilmesini rica ederler.

İlişik Belgelerin Sayısı :

I.Muhatabın Kimliği :

1. Soyadı :

2. Adları :

3. Doğum Yeri :

4. Doğum tarihi :

5. Baba adı :

6. Ana adı :

7. Uyruğu :

8. Adresi :

II.Tebliğ Edilecek Belgenin Niteliği :

1.Celptamenin tarihi :

2.Adli kararın tarihi :

3. Muhatapın davadaki sıfatı :
4. (Gerekirse) Sözleşmenin 35.maddesine göre
muhatapın şahsen mahkeme önüne çıkma tarihi
ve yeri :
- 5.(Gerekirse) Ödenecek tazminatın yaklaşık
tutarı :
6. Diğer tamamlayıcı bilgiler :